

законодавець порушив принцип системності. Для вирішення цієї проблеми необхідно переглянути підхід до визначення кваліфікуючих ознак окремих кримінальних правопорушень проти власності, розширити коло кримінальних правопорушень проти власності, у яких використовується така кваліфікуюча ознака.

Література:

1. Кримінальний кодекс України. Науково-практичний коментар : у 2 т. / за заг. ред. В. Я. Тація, В. П. Пшонки, В. І. Борисова, В. І. Тютюгіна. Харків : Право, 2013. 1040 с. Конституція України: Закон України від 28 червня 1996 р. № 254к/96-ВР. Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30. Ст. 141.
2. Про передачу, примусове відчуження або вилучення майна в умовах правового режиму воєнного чи надзвичайного стану: Закон України від 17.05.2012 р. № 4765-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4765-17#Text>.
3. Кравчук О, Михайленко Д. Воєнний стан як обставина, яка впливає на кваліфікацію злочину та призначення покарання. URL: <https://pravo.ua/voic№№yi-sta№№-iak-obstavy№№a-iaka-vplyvaie-№№akvalifikatsiui-zlochy№№u-ta-pryz№№ache№№№ia-pokara№№№ia/>.

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-358-6-6>

МІЖНАРОДНА МІГРАЦІЯ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО ЛЮДСЬКОГО РЕСУРСУ ЯК ЗАГРОЗА ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ

Боровик Людмила Андріївна

*кандидат педагогічних наук, доцент,
член-кореспондент Міжнародної кадрової академії,
доцент кафедри теорії і методики журналістської творчості,
Міжнародний економіко-гуманітарний університет
імені академіка Степана Дем'янчука
м. Рівне, Україна*

Найголовнішою умовою розвитку будь-якої цивілізованої країни в XXI столітті виступає інформаційно-інноваційне середовище як основа прогресу у всіх сферах життя. Основою цього середовища – є інтелектуальний ресурс, який є головною характеристикою сучасного суспільства та підвищенням рівня компетентнісного профіля працівника

в Україні. Саме в інтелектуальному ресурсі сконцентрована сила держави і запорука розвитку і добробуту громадян.

На збереження і розвиток інтелектуального ресурсу істотно впливають глобалізаційні процеси: відкритість кордонів, вільний ринок праці і капіталу, міграція фахівців. Глобальна боротьба за ресурси, першочергово за людські, збільшує імовірність певних загроз для економічної безпеки держави. Зокрема, в Україні уже активізувалися проблеми, пов'язані з деструктивними тенденціями інтелектуального розвитку та їх впливом на індикатори економічної безпеки. Цьому сприяло посилення міграційних потоків. За умов обмежених ресурсів саме інтелектуальний потенціал країни є невичерпним джерелом інновацій, стимулом для розвитку та формування конкурентних переваг.

Інтелектуальні ресурси (від лат. *intellectus* – розуміння, розум) – історично сформовані здібності, уміння та навички розумової діяльності, спрямовані на підтримку взаємодії процесів виникнення, становлення та зміни суб'єктів соціального буття. Інтелектуальним ресурсом є лише ті знання, що актуалізовані в суспільстві (в економіці, освітніх технологіях тощо). Носієм є – людина, що володіє певними знаннями та технологіями мислення [1].

Життєвий цикл інтелектуального ресурсу складається з його накопичення, збереження, використання і відтворення. Для країн, що розвиваються, саме два останні процеси доволі проблематичні, в контексті глобалізаційних впливів. Загалом, життєвий цикл інтелектуального ресурсу держави обумовлюють: рівень економічного розвитку і добробуту населення, ефективність діючих політичних інститутів, стан розвитку демократичних прав і свобод тощо.

Накопичення і відтворення інтелектуального ресурсу є серйозним завданням для державної і політичної еліти «третього світу», оскільки багато висококваліфікованих фахівців прагнуть професійно розвиватися в економічно розвинених країнах-лідерах. Безумовно, кожна людина має право обирати де професійно реалізовуватися, особливо якщо батьківщина не здатна забезпечити професійне зростання і гідну заробітну плату. Та внаслідок трудової міграції держава втрачає інтелектуальні ресурси [2]. Еміграція учених і висококваліфікованих фахівців, інтелектуального людського ресурсу, – серйозна загроза для інтелектуальної безпеки країни, котра визначається рівнем розвитку наукового потенціалу та інтелектуальних ресурсів, тобто станом підготовки працездатних носіїв наукового інтелекту, кількістю спеціалістів і учених, людей з вищою освітою.

За своїми наслідками криза в процесі формування і розвитку інтелектуального ресурсу потенційно більш небезпечна, аніж економічна. Водночас на її подолання може знадобитись декілька

десятиліть чи навіть століть. В умовах глобалізації наростає важливість наукового потенціалу, наявності передових технологій для розвитку і підвищення конкурентоспроможності країни на світовій арені, тож проблема забезпечення інтелектуальної безпеки стає дедалі актуальнішою.

Відтік інтелектуального людського ресурсу, безсумнівно, є масштабною проблемою і має три рівні виміру: глобальний, національний і особистий.

Глобальний рівень проблеми. Унаслідок значних трансформацій трудова міграція стала нормою для сучасного суспільства і об'єктивним процесом, який важко зупинити або попередити. Міграція на цьому рівні має позитивні наслідки, оскільки сприяє обміну знаннями і капіталами.

Національний рівень проблеми. Держава захищає національні інтереси і розглядає проблему витоку мізків як виклик або навіть загрозу економічній і інтелектуальній безпеці. Проблема має яскраве негативне забарвлення.

Особистий (індивідуальний) рівень проблеми. Кожна людина має право на гідне життя, достойну оплату праці і на свободу пересування. Заборони та обмеження цих догм є порушенням прав людини [3].

Недофінансування науки і освіти, занижена державою моральна і матеріальна оцінка праці учених і фахівців з вищою освітою, применшення їх соціальної значущості, неprestижність професій, пов'язаних з наукою, зниження якості дипломних робіт та дисертацій, небажання або неможливість праці за спеціальністю – усе це соціально-економічні причини відтоку інтелектуального людського ресурсу закордон. Потенційні політичні мотиви «еміграції» інтелектуального ресурсу – війна, міжнародна і регіональна політична нестабільність, внутрішньополітична криза, тощо.

Наслідки відтоку вчених і висококваліфікованих фахівців – падіння рівня розвитку економіки країни, технологічна та інноваційна відсталість від провідних держав світу. Адже інтелектуальний ресурс, будучи основною передумовою розвитку економіки, відіграє ключову роль і у формуванні та накопиченні фінансового капіталу. Втрати інтелектуального ресурсу сприяють виведенню національного капіталу і його інвестуванню у економіку інших країн.

Література:

1. Марутян Р. Відтік мізків – загроза для національної безпеки [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://matrix-info.com/vyitik-mizkiv-zagroza-dlya-natsionalnoyi-bezpeky-i>.

2. Кендюхов О. Сутність і зміст організаційно-економічного управління інтелектуальним капіталом підприємства / О. Кендюхов // Економіка України. – 2004. – № 2. – С. 33–40.

3. Sveiby K.-E. Measuring Intangibles and Intellectual Capital – An Emerging First Standard All rights reserved [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.sveiby.com>.

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-358-6-7>

ОСОБЛИВОСТІ ЗАПОБІГАННЯ КРИМІНАЛЬНИМ ПРАВОПОРУШЕННЯМ У СФЕРІ ОБІГУ НАРКОТИЧНИХ ЗАСОБІВ, ПСИХОТРОПНИХ РЕЧОВИН, ЇХ АНАЛОГІВ АБО ПРЕКУРСОРІВ, ВЧИНЕНИМ НЕПОВНОЛІТНІМИ

Бурма Олексій Віталійович

*адвокат, здобувач освітньо-наукового рівня (доктор філософії),
Науково-дослідний інститут публічного права
м. Київ, Україна*

Оліневич Олександр Анатолійович

*здобувач освітньо-наукового рівня (доктор філософії),
Науково-дослідний інститут публічного права м.
Київ, Україна*

У сучасній науковій та юридичній літературі поняття злочинності неповнолітніх прямо пов'язане саме з віком суб'єкта, який вчиняє злочин. У кримінології злочинність неповнолітніх розглядається через призму негативного явища, що проявляється у певній сукупності злочинів, вчинених неповнолітніми особами у віці від 14 до 18 років. Саме вік є біологічною ознакою, що визначає соціальні й психологічні особливості етіології злочинності неповнолітніх, способи та специфіку їх попередження.

Особливо гостро потребує уваги запобігання злочинів, котрі вчинені неповнолітніми у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин та прекурсорів. Структурна частка таких злочинів (зокрема, ст. ст. 305–324 КК України), становить щорічно 5–6% всіх злочинів, вчинених неповнолітніми. Тому на даний момент, превентивна діяльність щодо запобігання даного виду злочинів є надзвичайно важливою та актуальною [1].

Розвиток та соціальне становище молоді є чи не найголовнішим показником рівня суспільства. А тому своєчасне та ефективне